

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθ. 30/2011

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΤΜΗΜΑ Β'**

Συνεδρίαση της 31.1.2011

Σύνθεση:

Πρόεδρος:

Βλάσιος Ασημακόπουλος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ

Νομικοί Σύμβουλοι: Μιχαήλ Απέσσος, Αλεξ. Καραγιάννης, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Ευγενία Βελώνη, Δημήτριος Χανής, Αφροδίτη Κουτούκη, Δημήτριος Αναστασόπουλος.

Εισηγήτρια:

Σοφία Διαμαντοπούλου, Πάρεδρος ΝΣΚ.

Αρ. Ερωτήματος:

Το ΑΠ Δ10/Δ/Φ.19.1/οικ.5737/29.3.2010 έγγραφο της Δ/νσης Λατομείων Μαρμάρων και Αδρανών Υλικών της Γενικής Διεύθυνσης Φυσικού Πλούτου της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Περίληψη Ερωτήματος: 1. Αν με την υπ' αριθ. 32362/4764/12.11.2009 απόφαση του Γεν. Γραμμ. Περιφέρειας Ηπείρου έχει αποκτηθεί από την Κ/ξία EURO IONIA το δικαίωμα εκμετάλλευσης επί του χώρου εξόρυξης σύμφωνα με το Ν. 2947/2001, ή θα πρέπει να συναφθεί σύμβαση μεταξύ της Περιφέρειας και της Κ/ξίας.

2. Στην τελευταία περίπτωση, τι είδους σύμβαση πρέπει να συναφθεί, δεδομένου ότι προβλέπεται η χωρίς αντάλλαγμα διάθεση του χώρου.
3. Αν εξακολουθεί να υφίσταται η υποχρέωση καταβολής ειδικού τέλους υπέρ ΟΤΑ, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 19 του Ν. 1428/1984 για τη χρήση του χώρου ως λατομείου.
4. Περαιτέρω, και με δεδομένο, ότι στην προκείμενη περίπτωση ο χαρακτηρισμός των έργων ως εθνικής σημασίας έγινε με την ΟΑΠ/Φ10/οικ16360/21.8.2006 ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, αν είναι απαραίτητη η έκδοση και της προβλεπόμενης στην παρ. 2 του άρθρου 5 του Ν. 1428/1984 ΚΥΑ.
5. Αν είναι απαραίτητη η έκδοση της ΚΥΑ της παρ. 4.α. του άρθρου 5 του Νόμου 1428/1984 ΚΥΑ, σε περίπτωση που ο χαρακτηρισμός των έργων ως εθνικής σημασίας γίνει με ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, όπως στην προαναφερθείσα απόφαση.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Β' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδοτεί ως ακολούθως:

I. 1. Στο άρθρο 5 («Εκμίσθωση δημόσιων λατομείων») του ν. 1428/1984 (ΦΕΚ Α' 43), όπως αυτό ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 5 του ν. 2115/1993 (ΦΕΚ Α' 15) και τη συμπλήρωσή του με την παρ. Β' περ. 1 του άρθρου 9 του Ν. 2947/2001 (ΦΕΚ Α' 228), ορίζεται ότι: *«1. Η εκμίσθωση των λατομείων αδρανών υλικών, που ανήκουν στην κυριότητα του Δημοσίου, γίνεται από το νομάρχη αποκλειστικά με πλειοδοτική δημοπρασία με ενσφράγιστες προσφορές ... 2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η εκμίσθωση με απευθείας σύμβαση δημοσίων λατομείων αδρανών υλικών ... 3. ... 4. α. Ειδικά, για την ίδρυση λατομείων αδρανών υλικών που είναι αναγκαία για την εκτέλεση είτε Ολυμπιακών και συνοδών έργων και εγκαταστάσεων, εκτός του Ν. Αττικής, είτε δημοσίων έργων που, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, χαρακτηρίζονται ως έργα εθνικής σημασίας, με την απόφαση έγκρισης*

περιβαλλοντικών όρων καθορίζονται επίσης και οι λοιποί όροι, περιορισμοί και απαγορεύσεις που προκύπτουν από την ισχύουσα λατομική νομοθεσία (άρθρο 8 παρ. 2 του Ν. 1428/1984, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του Ν.2115/1993 και εκάστοτε ισχύει). Οι ανωτέρω όροι τίθενται στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων: i. είτε του χώρου εξόρυξης υλικών, αυτοτελώς, ii. είτε του έργου εθνικής σημασίας, αυτού καθ' αυτού, και εξειδικεύονται στις τεχνικές τους λεπτομέρειες με την έγκριση από τις εκάστοτε αρμόδιες υπηρεσίες περιβάλλοντος, πριν από την πραγματοποίηση της εξόρυξης Ειδικής Περιβαλλοντικής Τεχνικής Μελέτης Εφαρμογής. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων καθορίζονται προδιαγραφές για τη σύνταξη της παραπάνω ειδικής μελέτης και ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια. β. Η ανωτέρω απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων επέχει θέση: i. άδειας εκμετάλλευσης, υπό την προϋπόθεση ότι θα αποκτηθεί προηγουμένως το δικαίωμα εκμεταλλεύσεως επί του χώρου εξόρυξης, ii. έγκρισης επέμβασης σε δάση ή δασικές εκτάσεις υπό την προϋπόθεση ότι την απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων συνυπογράφει ο Υπουργός Γεωργίας γ. Προκειμένου για δημόσιους χώρους εξόρυξης, η εκμίσθωσή τους γίνεται απευθείας, στον ανάδοχο του έργου, σύμφωνα με τους όρους, μέτρα, περιορισμούς και κατευθύνσεις που τίθενται στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, είτε του έργου αυτού καθ' αυτού είτε του χώρου εξόρυξης υλικών, αυτοτελώς. Για τα ανωτέρω λατομεία εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 8 του Ν. 1428/84, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του Ν. 2115/1993. δ. ... ε. Στην περίπτωση των λατομείων της παρούσης παραγράφου απαγορεύεται η διάθεση αδρανών υλικών, πέραν αυτών που είναι αναγκαία για την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου. στ. Οι ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται για την ίδρυση λατομείων αδρανών υλικών στο Ν. Αττικής.».

2. Εξάλλου, η παρ. 2 του άρθρου 8 («Εκμετάλλευση λατομείων») του ν. 1428/1984, όπως αυτή ισχύει μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 8 του ν. 2115/1993 και συμπληρώθηκε με την παρ. Β' περ. 2 του άρθρου 9 του ν. 2947/2001, ορίζει ότι: «Η εκμετάλλευση λατομείων αδρανών υλικών έξω από τις λατομικές περιοχές επιτρέπεται κατ' εξαίρεση με απόφαση του νομάρχη

μετά αιτιολογημένη γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) ... Κατ' εξαίρεση, για την ίδρυση λατομείων αδρανών υλικών που είναι αναγκαία για την εκτέλεση είτε Ολυμπιακών και συνοδών έργων και εγκαταστάσεων, εκτός του Ν. Αττικής είτε δημοσίων έργων που, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, χαρακτηρίζονται ως έργα εθνικής σημασίας, εφαρμόζονται οι περιορισμοί του άρθρου 10 του Ν. 1428/1984, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 2115/1993. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζονται για την ίδρυση λατομείων αδρανών υλικών στο Ν. Αττικής».

3. Επίσης, στο άρθρο 19 του ν. 1428/1984, όπως ισχύει, ορίζεται: «1. Οι εκμεταλλευτές δημοσίων και ιδιωτικών λατομείων, καθώς και λατομείων ν.π.δ.δ. αδρανών υλικών, υποχρεούνται να καταβάλλουν ετησίως ειδικό τέλος υπέρ οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, στην περιοχή των οποίων λειτουργεί το λατομείο. Το τέλος αυτό ορίζεται σε πέντε τοις εκατό (5%) στην τιμή πωλήσεως των λατομικών προϊόντων επί αυτοκινήτου στο χώρο του λατομείου. ...».

II. Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει, ότι προκειμένου για δημόσια έργα που χαρακτηρίζονται ως έργα εθνικής σημασίας, για τις ανάγκες κατασκευής των οποίων απαιτείται η ίδρυση λατομείων αδρανών υλικών έξω από λατομικές περιοχές, εφαρμόζεται το άρθρο 8, παρ. 2 του ν. 1428/1984, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο Β, περ. 2 του άρθρου 9 του ν. 2947/2001, που προβλέπει προς τούτο την έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, ενώ για τα αναγκαία λατομεία των λοιπών περιπτώσεων δημοσίων έργων εφαρμόζεται το άρθρο 5, παρ. 4 του ν. 1428/1984, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο Β, περ. 1 του άρθρου 9 του ν. 2947/2001, που προβλέπει την έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων για τον χαρακτηρισμό τους ως έργων εθνικής σημασίας. Σε αμφότερες δε τις περιπτώσεις των ειρημένων διατάξεων των ως άνω άρθρων του ν. 1428/1984, τα λατομεία που είναι αναγκαία για τα δημόσια έργα εθνικής σημασίας, τα οποία χαρακτηρίζονται ως

τέτοια με την έκδοση, είτε της ΚΥΑ της πρώτης είτε της ΚΥΑ της δεύτερης περίπτωσης, τίθενται σε λειτουργία με την τήρηση πάντοτε των όρων, περιορισμών και απαγορεύσεων που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 10, για την εφαρμογή των οποίων γίνεται σχετική παραπομπή από τις ως άνω διατάξεις των άρθρων 5 και 8 του ίδιου νόμου.

Επίσης προκύπτει, ότι το οριζόμενο στο άρθρο 19 του εν λόγω νόμου ετήσιο ειδικό τέλος υπέρ ΟΤΑ που οφείλουν οι έχοντες την εκμετάλλευση των δημοσίων κλπ. λατομείων υπολογίζεται, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, ως ποσοστό επί της τιμής πωλήσεως των λατομικών προϊόντων επί αυτοκινήτου στο χώρο του λατομείου βάσει των τιμολογίων και κάθε άλλης πρόσφορης μεθόδου καταμέτρησης των προϊόντων αυτών. Αν επομένως ελλείπει η προϋπόθεση της πώλησης των λατομικών προϊόντων σε τρίτους, δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της εν λόγω διάταξης, έτσι ώστε να δημιουργείται υποχρέωση καταβολής του ειδικού αυτού τέλους.

III. Περαιτέρω, με το ν. 3555/2007 (ΦΕΚ Α' 81/16.4.2007) κυρώθηκε και απέκτησε ισχύ νόμου, η «Σύμβαση Παραχώρησης του Έργου Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου «Ιονία Οδός» από Αντίρριο μέχρι Ιωάννινα, ΠΑΘΕ Αθήνα (Α/Κ Μεταμόρφωσης) – Μαλιακός (Σκάρφεια) και συνδετηρίου Κλάδου του ΠΑΘΕ Σχηματάρι – Χαλκίδα», που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 19-12-2006 μεταξύ αφενός του Ελληνικού Δημοσίου και αφετέρου: α) της ΑΕ με την επωνυμία «ΝΕΑ ΟΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ» και β) εκ τρίτου, των Αρχικών Μετόχων της παραπάνω ανώνυμης εταιρείας εταιρειών.

Στο άρθρο 12 της Σύμβασης («Χώρος εκτέλεσης έργου»), η παράγραφος 2 (υπό στοιχεία 12.2) με τίτλο: «Πρόσθετοι Χώροι» ορίζει ειδικότερα τα εξής:

*«12.2.1 Σε περίπτωση κατά την οποία ο Παραχωρησιούχος και για τους σκοπούς εκτέλεσης των Κατασκευών της Περιόδου T1 χρειασθεί οποιοδήποτε χώρο πρόσθετο στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου (οι "Πρόσθετοι Χώροι"), θα αποκτήσει τη χρήση του χώρου αυτού με δικές του δαπάνες και κίνδυνο. Οι προαναφερθέντες Πρόσθετοι Χώροι θα χρησιμοποιηθούν **μόνο ως πρόσθετοι χώροι για την εγκατάσταση κατασκευών σχετικών με τις Προσωρινές Κατασκευές, καθώς και για την εγκατάσταση λατομείων,***

δανειοθαλάμων, χώρων απόρριψης ακρήστων, αποθηκευτικών χώρων και χώρων εκσκαφών.

12.2.2 ...

12.2.3 Εάν οποιοσδήποτε Πρόσθετος Χώρος ανήκει στο Δημόσιο, και επιτρέπεται η χρήση για την οποία τον προορίζει ο Παραχωρησιούχος, και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός πιστοποιήσει την ανάγκη για τον Πρόσθετο Χώρο και τη διάρκεια αυτής, τότε το Ελληνικό Δημόσιο **θα διαθέσει τον χώρο αυτό στον Παραχωρησιούχο χωρίς κανενός είδους αντάλλαγμα.**

Με τη λήξη της χρονικής περιόδου για την οποία είναι αναγκαίοι οι εν λόγω Πρόσθετοι Χώροι, ο Παραχωρησιούχος θα τους επιστρέψει στο Ελληνικό Δημόσιο, κατόπιν αποκατάστασης τους σύμφωνα με μελέτη που θα εγκριθεί βάσει των όρων της παρούσας Σύμβασης ... ».

Στο άρθρο 3 της ίδιας σύμβασης (Ορισμοί - Ερμηνεία της Σύμβασης - Προσαρτήματα) και ειδικότερα στο τμήμα υπό στοιχεία 3.1. αυτού, στο οποίο δίδονται οι ορισμοί εννοιών, προβλέπεται παράγραφος με στοιχεία 3.1.107 με την οποία ορίζεται ότι : « ' 'Πρόσθετοι χώροι ' ' είναι οι χώροι που τυχόν θα απαιτηθούν για την εγκατάσταση κατασκευών σχετικών με τις Προσωρινές Κατασκευές, καθώς και για την εγκατάσταση λατομείων, δανειοθαλάμων, χώρων απόρριψης ακρήστων, αποθηκευτικών χώρων και χώρων εκσκαφών, σύμφωνα με το άρθρο 12.2.1.».

Περαιτέρω, στην παράγραφο 3.1.29 του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι: ' 'Δημόσιο ' ' είναι το Ελληνικό Δημόσιο, ενώ, και αναφορικά με την ερμηνεία των όρων της κυρωθείσης συμβάσεως, για την οποία προβλέπει η παράγραφος υπό στοιχεία 3.2. του ανωτέρω άρθρου, ορίζεται ειδικότερα με στοιχεία 3.2.3.(vi): αναφορές στο Ελληνικό Δημόσιο θα περιλαμβάνουν και την Υπηρεσία.

Τέλος στο άρθρο Έβδομο του ανωτέρω Νόμου που κύρωσε την ειρημένη Σύμβαση ορίζεται : «1.Κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή αφορά σε θέματα που ρυθμίζονται από αυτόν δεν ισχύει. 2. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει δέκα μέρες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

IV. Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις του ν. 3555/2007, ο οποίος κατά το άρθρο έβδομο αυτού κατισχύει, ως ειδικότερος, κάθε άλλης αντίθετης γενικής

ή ειδικής διάταξης, επομένως και των τυχόν αντίθετων διατάξεων του ν. 1428/1984, προκύπτει ότι με το άρθρο 12 της κυρωθείσας με το νόμο τούτο σύμβασης προβλέφθηκε η υπό προϋποθέσεις διάθεση στον παραχωρησιούχο χωρίς αντάλλαγμα πρόσθετων χώρων που ανήκουν στο Δημόσιο, μεταξύ άλλων και για την εγκατάσταση λατομείων, εφόσον βέβαια η χρησιμοποίηση των εν λόγω πρόσθετων χώρων για το σκοπό αυτό είναι επιτρεπτή.

Επειδή δε κατά την έννοια του άρθρου αυτού της Σύμβασης, η διάθεση, του πρόσθετου χώρου προβλέπεται να γίνεται χωρίς αντάλλαγμα είναι προφανές ότι δεν απαιτείται η σύναψη σύμβασης μίσθωσης μεταξύ του Δημοσίου και του αναδόχου για την ειρημένη παραχώρηση αλλά αρκεί προς τούτο η έκδοση μονομερούς σχετικής διοικητικής πράξης της αρμόδιας για την παραχώρηση αρχής, δεδομένου μάλιστα ότι η έναρξη λειτουργίας του παραχωρούμενου πρόσθετου χώρου για την ζητούμενη χρήση δεν μπορεί να γίνει χωρίς την συνδρομή των θετικών και αρνητικών προϋποθέσεων, όρων και περιορισμών που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 10 του Ν.1428/1984, σύμφωνα με τις παραδοχές της παραγράφου ΙΙ.

V. Στην προκειμένη περίπτωση, με την υπ' αριθ. ΟΑΠ/Φ10/οικ.16360/21-8-2006 ΚΥΑ των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΦΕΚ Β 1339/14-9-2006), εκδοθείσα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 8 του ν. 1428/1984, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο Β, περ. 2 του άρθρου 9 του ν. 2947/2001 χαρακτηρίσθηκαν: *« ως έργα Εθνικής Σημασίας καθώς και σημαντικά και ειδικά, τα παρακάτω έργα Κατασκευής Οδικών Αξόνων με Σύμβαση Παραχώρησης: (α) ... (δ) Ιόνια Οδός, Τμήμα Αντίρριο – Ιωάννινα – Κακκαβιά και κλάδος Π.Α.Θ.Ε Σχηματάρι – Χαλκίδα ...»*. Σύμφωνα με την παρ. 4 του αιτιολογικού της ανωτέρω ΚΥΑ: *«Η χορήγηση άδειας λειτουργίας νέων λατομείων θα γίνεται κατ' αποκλειστικότητα για τις ανάγκες του έργου, μετά την ολοκλήρωση των οποίων ο ανάδοχος θα σταματήσει κάθε λατομευτική δραστηριότητα και θα λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα και θα εκτελέσει τα σχετικά έργα που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία ...»*.

Σε εκτέλεση της υπουργικής αυτής απόφασης και των ως άνω όρων της κυρωθείσας σύμβασης παραχώρησης εκδόθηκε η με αρ. πρωτ. 32362/4764/12-11-2009 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας

Ηπείρου, με την οποία διατέθηκε στην κοινοπραξία «EURO IONIA» για τη δημιουργία λατομικού χώρου «Δανειοθαλάμου» αδρανών υλικών, υλικών επιχωμάτων για τις ανάγκες του έργου IONIA ΟΔΟΣ (εξόρυξη, απόληψη χαλαρών υλικών, δίχως την εφαρμογή ανατινάξεων) και χωρίς αντάλλαγμα χρήσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 12.2.3 (1) του ως άνω ν. 3555/2007, δημόσια δασική έκταση 49.797,00 τ.μ. στη θέση «Πινακούλια» Δ.Δ Κομποτίου, όπως τα όρια και οι συντεταγμένες αυτής προσδιορίζονται στο αναφερόμενο και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της εν λόγω απόφασης τοπογραφικό διάγραμμα.

Η διάθεση της, ως άνω, έκτασης τελεί υπό τους όρους που η ίδια η απόφαση αναφέρει και ειδικότερα: «1. Ισχύει για τις απολύτως απαραίτητες εργασίες για την κατασκευή του έργου σύμφωνα με την εγκεκριμένη Ε.Τ.Μ.Ε του δανειοθαλάμου. 2. Απαγορεύεται η χρήση της έκτασης για άλλους σκοπούς, εκτός αυτού για τον οποίο προορίζεται. 3. Η διάθεση ισχύει για όσο χρονικό διάστημα υφίσταται ο σκοπός για τον οποίο εκδόθηκε, ήτοι για την απόληψη αδρανών υλικών για τις ανάγκες του έργου. 4. Το Ελληνικό Δημόσιο δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν εκνίκηση ή άλλη αιτία οποιουδήποτε εμπραγμάτου δικαιώματος επί των δημοσίων εκτάσεων του μεταξύ και κατ'έναντι τρίτων. 5. Σε περίπτωση που δεν τηρηθούν οι όροι της με αριθ. 138434/3-7-2009 έγκρισης της Ε.Τ.Μ.Ε του Υ.Π.Ε.ΧΩ.ΔΕ, καθώς επίσης και της με αριθμό 4902/19-8-2009 έγκρισης άδειας επέμβασης στον ανωτέρω λατομικό χώρο θα ανακληθεί η παρούσα απόφαση».

VI. Με βάση τα ανωτέρω πραγματικά περιστατικά και τις εκτιθέμενες στις παραγράφους II και IV ερμηνευτικές παραδοχές, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (B' Τμήμα) αποφαινεται ομόφωνα επί των επί μέρους ερωτημάτων ως εξής:

α) Επί του πρώτου και του δεύτερου ερωτήματος, ότι είναι νόμιμη η με απόφαση του Γ.Γ. Περιφέρειας Ηπείρου παραχώρηση στον παραχωρησιούχο της χρήσεως χωρίς αντάλλαγμα πρόσθετου χώρου που ανήκει στο Δημόσιο για την εγκατάσταση λατομείων, δανειοθαλάμων, χώρων απόρριψης αχρήστων, αποθηκευτικών χώρων και χώρων εκσκαφών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 της ανωτέρω σύμβασης και κατά την έννοια που αποδίδεται στους όρους αυτούς με το άρθρο 3 αυτής, εφ'όσον συντρέχουν

όλες οι σχετικές προς τούτο θετικές και αρνητικές προϋποθέσεις, που προβλέπονται στο άρθρο 10 του νόμου 1428/1984.

Ενόψει τούτων, για τη διάθεση της χρήσης πρόσθετων χώρων που ανήκουν στο Δημόσιο, όπως οι χώροι και η χρήση αυτών προβλέπεται στους ορισμούς του άρθρου 12 της σύμβασης του έργου που κυρώθηκε με το ν. 3555/2007, δεν απαιτείται η σύναψη κάποιου είδους σύμβασης, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του προς όν η παραχώρηση αναδόχου του έργου, η οποία να επέχει θέση σύμβασης μίσθωσης. Ως εκ τούτου, με την υπ' αρ. 32362/4764/12.11.2009 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Ηπείρου, η προς ήν η διάθεση κοινοπραξία απέκτησε, και κατά τους ειδικότερους όρους που η απόφαση αυτή προβλέπει, τη χρήση του διατεθέντος χώρου (δημόσια δασική έκταση) για τη λειτουργία λατομείου αδρανών υλικών χωρίς την καταβολή ανταλλάγματος, σύμφωνα με την προεκτεθείσα ρητή σχετική πρόβλεψη της εν λόγω σύμβασης παραχώρησης στην οποία η εν λόγω απόφαση παραπέμπει.

β) Επί του τρίτου ερωτήματος, ότι δεν υφίσταται υποχρέωση για την καταβολή του ειδικού τέλους του άρθ. 19 του ν. 1428/1984, αφ' ενός μεν διότι με τον κυρωτικό της σύμβασης παραχώρησης του έργου ειδικότερο ν. 3555/2007 προβλέφθηκε η χωρίς οποιοδήποτε αντάλλαγμα διάθεση του χώρου για την εγκατάσταση του λατομείου και αφ' ετέρου διότι στις περιπτώσεις τέτοιων λατομείων που είναι αναγκαία για την εκτέλεση δημοσίων έργων εθνικής σημασίας, όπως εν προκειμένω του έργου της Ιωνίας οδού, δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του εν λόγω άρθρου, δεδομένου ότι τα εξορυσόμενα λατομικά προϊόντα δεν πωλούνται σε τρίτους ώστε να είναι δυνατός ο υπολογισμός του τέλους επί της τιμής πώλησης όπως ρητώς απαιτούν οι ειρημένες διατάξεις.

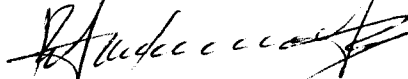
γ) Επί του τέταρτου και του πέμπτου των ερωτημάτων, ότι παρέλκει η απάντηση σε αυτά, ενόψει των ως άνω απαντήσεων επί του πρώτου και δεύτερου ερωτήματος, σύμφωνα με τις οποίες δεν απαιτείται η σύναψη σύμβασης μίσθωσης με τον παραχωρησιούχο για την παραχώρηση του αιτούμενου λατομικού χώρου ως συνέπειας του προηγηθέντος χαρακτηρισμού αυτού, ως έργου εθνικής σημασίας, με την προβλεπόμενη από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν.1428/1984 Κ.Υ.Α., η έκδοση της οποίας και

μόνο αρκεί για την επέλευση των ανωτέρω έννομων συνεπειών για τις ανάγκες εκτέλεσης του έργου της υπό κρίση περίπτωσης.

Θεωρήθηκε

Αθήνα, 31/3/2011

Ο Πρόεδρος του Β' Τμήματος

Βλάσιος Ασημακόπουλος

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η εισηγήτρια

Σοφία Διαμαντοπούλου

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.